

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 256916	Openbaar
--------------------	----------

Verzonden aan de raad op:	27 JUN 2024
---------------------------	-------------

Onderwerp:	Wet open overheid
------------	-------------------

Kennisnemen van:

- de Wet open overheid en wat deze wet van onze organisatie vraagt;
- de stand van zaken van de implementatie van de Wet open overheid binnen de gemeentelijke organisatie.

Beste raadsleden,

Aanleiding

De Wet open overheid (hierna: Woo) is op 22 mei 2022 inwerking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het doel van de Woo is om de transparantie van overheden en semi-overheden te verbeteren. De Woo moet er voor zorgen dat overheidsinformatie eenvoudig en goed wordt ontsloten en goed wordt gearchiveerd. De wet verplicht overheden om zoveel mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren.

De Woo maakt onderscheid in actieve- en passieve openbaarmaking. Passieve openbaarmaking is niet nieuw, deze bestond onder de Wob ook al: op basis van een Woo-verzoek maken wij documenten openbaar. Nieuw binnen de Woo is de actieve openbaarmaking van documenten. Het actief openbaar maken van informatiecategorieën zal moeten worden ingeregeld.

Actieve openbaarmaking zal tot minder Woo-verzoeken leiden omdat er al veel informatie openbaar en vindbaar is. Door te investeren aan de voorkant (de informatiehuishouding op orde, openbaar en toegankelijk) levert dit op de lange termijn een voordeel aan de achterkant op. Door in te zetten op de implementatie van de Woo, zal de afhandeling van Woo-verzoeken eenvoudiger en daardoor ook sneller gaan.

Wat vraagt de Woo van ons?

Om toegankelijkheid, openheid en transparantie van overheidsinformatie te bereiken vraagt de Woo het volgende van ons:

1. Volledig voldoen aan actieve openbaarmaking van 11 informatiecategorieën (vanaf 1 mei 2027);
2. De informatiehuishouding op orde te hebben (vanaf 1 mei 2030);
3. Het proces van passieve Woo-verzoeken op orde te hebben (vanaf 1 mei 2022);
4. Een openbaarheidsparagraaf in de P&C cyclus op te nemen (vanaf 1 mei 2022) en
5. Een of meerdere Woo-contactfunctionarissen¹ aan te wijzen (vanaf 1 mei 2022).

¹ Binnen de organisatie is een Woo-contactfunctionaris aangewezen.

Het uitgangspunt bij het implementeren van de Woo is het voldoen aan wat die wet van ons vraagt. Informatie categorieën worden actief openbaar gemaakt. We proberen onze inwoners zo goed mogelijk te informeren over bij ons beschikbare informatie. Hiermee bouwen we aan het vertrouwen en zijn we in verbinding met onze inwoners.

Transparantie is het doel, en openbaar maken van informatie en het op orde brengen van de informatiehuishouding zijn middelen om dat doel te bereiken.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de Wet open overheid?

De gemeente Harlingen heeft de eerste stappen gezet om te voldoen aan de Woo en om de uitvoering van deze wet de komende jaren goed te begeleiden, namelijk:

- Er is een kwartiermaker Woo aangesteld;
- Binnen de organisatie zijn Woo-contactfunctionarissen aangewezen om Woo-verzoeken in behandeling te nemen en om Woo-gerelateerde vragen van onze inwoners te beantwoorden;
- In de jaarrekening en begroting is een openbaarheidsparagraaf opgenomen die aandacht besteed aan de Woo (beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo), en
- We zijn gestart met het maken van een analyse van de eerste informatie categorieën. Hierbij is geïnventariseerd welke stappen er voor die specifieke categorie nodig is om te voldoen aan de Woo.

Wat gaan we doen en hoe gaan we dit doen?

De gemeente Harlingen is bezig met het stapsgewijs invoeren van de onderdelen uit de Woo. Door middel van de Woo komt de komende jaren steeds meer overheidsinformatie online te staan, zodat inwoners en organisaties deze makkelijker kunnen vinden. De Woo heeft gevolgen voor de hele gemeentelijke organisatie, voor zowel verschillende werkprocessen als de mentaliteit waarmee met overheidsinformatie omgegaan dient te worden.

Actieve openbaarmaking

De wet verplicht bestuursorganen om documenten die vallen onder de genoemde informatie categorieën actief openbaar te maken en via een centrale digitale infrastructuur te ontsluiten. Hieronder een overzicht van de informatie categorieën die voor ons als gemeente van belang zijn.

Categorie	Toelichting
1. Wet en regelgeving	Besluiten, beleidsregels, verordeningen en andere avv. Overige besluiten van algemene strekking.
2. Organisatiegegevens	Inzicht in de organisatie en haar werkwijze: taken en bevoegdheden van de organisatieonderdelen; bereikbaarheid; hoe informatieverzoeken kunnen worden ingediend.
3. Raadsstukken	Vergaderstukken en verslagen van de raad (uitzondering vertrouwelijke stukken en vertrouwelijke vergaderingen). Bij de gemeenteraad ter behandeling ingekomen stukken (uitz. op individuele gevallen).
4. Bestuursstukken	Agenda's, besluiten en besluitenlijsten, vergaderstukken en verslagen van het bestuur.
5. Woo-verzoeken	Inhoud van het verzoek, schriftelijke beslissing op het verzoek, de verstrekte informatie.
6. Adviezen van adviescolleges	Adviezen van officiële adviescollege (uitz. adviezen die gaan over individuele gevallen).
7. Jaarplannen en jaarverslagen	Jaarplannen en -verslagen van het bestuursorgaan (uitz die van afzonderlijke directies of afdelingen).
8. Convenanten	Convenanten, overeenkomsten, verbintenissen en soortgelijke afspraken van een bestuursorgaan met een andere partij.
9. Onderzoeken	Onderzoeksrapporten die: intern en extern zijn uitgevoerd; voornamelijk uit feitenmateriaal bestaan; gaan over het functioneren van de eigen organisatie, uitvoering of evaluatie van beleid, inclusief uitvoering, naleving en handhaving

	(uitz. onderzoeken die deel uitmaken van de taakuitvoering van het bestuursorgaan).
10. Beschikkingen	Beschikkingen in de zin van de Awb, beslissingen op een aanvraag; zie vele uitzonderingen in de wet.
11. Klachten	Schriftelijk oordeel n.a.v. klachtenprocedure over gedragingen van de organisatie.

Een aantal informatiecategorieën publiceren wij al (gedeeltelijk) online. Denk hierbij aan wet- en regelgeving (o.a. algemeen verbindende voorschriften, beleidsregels), raadsstukken en bestuursstukken. Voor de (andere) categorieën moeten nieuwe werkprocessen worden ingericht. Voor de actieve openbaarmaking geeft de wetgever onze organisatie meerdere jaren (2027).

Waar publiceren?

De Woo geeft aan dat het openbaar maken van de informatiecategorieën elektronisch geschiedt op een algemeen toegankelijke wijze door middel van een door de minister in stand gehouden digitale infrastructuur. Om hier aan te kunnen voldoen is door de minister de 'Woo-index' in het leven geroepen. De Woo-index is een verwijz index. Dit houdt in dat we als gemeente de informatiecategorieën via een eigen digitaal platform openbaar maken en dat de Woo-index verwijst naar onze publicatielocatie. Het idee is dat in de toekomst de Woo-index een zoekfunctionaliteit krijgt zodat de index doorzoekbaar is.

Hoe houden we uw gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen?

Als gemeenteraad wordt u op verschillende manieren op de hoogte gehouden van de implementatie en de uitvoering van de Woo, namelijk:

- Door middel van de openbaarheidsparaagraaf² in de jaarlijkse begroting. Hierin beschrijven wij wat onze beleidsvoornemens inzake de Woo is;
- door in onze jaarlijkse verantwoording verslag te doen over de uitvoering van de beleidsvoornemens;
- Via een raadsinformatiebrief indien er tussentijds iets te melden is over het verloop van de implementatie van de Woo.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris,

de burgemeester,

C.M. Sjerps

C. van Oort

² Art. 3.5 Woo bevat de openbaarheidsparaagraaf voor bestuursorganen.

Bijlage Mindmap Wet open overheid

